

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
România

T: +40 (0) 21 317 26 34
F: +40 (0) 21 317 26 35
E: office@oar.org.ro

Către: Ministerul Finanțelor Publice
Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea
Achizițiilor Publice

În atenția: Dlui. Eugen Orlando Teodorovici, Ministru
Dlui. Bogdan – Paul Dobrin, Președinte

Privitor la: **Punctul de vedere al Ordinului Arhitecților din România asupra
proiectului legii privind achizițiile publice**

Stimate Domnule Ministru,

Stimate Domnule Președinte,

Vă supunem atenției în cele ce urmează punctul de vedere al Ordinului Arhitecților din România ("OAR") asupra proiectului legii privind achizițiile publice ("Proiectul de Lege") aflat în dezbatere publică, astfel cum acesta este publicat pe site-ul Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice ("ANRMAP").

1. Din perspectiva profesiei pe care o reprezentăm, considerăm că nu este benefic faptul că, prin înlăturarea Anexei 2A a Ordonanței de Urgență nr. 34 / 2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii ("OUG 34/2006") în conformitate cu Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile publice („Directiva privind achizițiile publice”), serviciile de arhitectură și proiectare nu mai sunt identificate în mod distinct.

Lipsa unei astfel de identificări în noul act normativ este de natură să genereze echivoc asupra modului în care pot fi achiziționate serviciile de proiectare, mai ales având în vedere dispozițiile art. 3 alin. (1) pct. 4 din Proiectul de Lege care integrează proiectarea în achiziția de lucrări.

Deși art. 24 din Proiectul de Lege sugerează că serviciile de proiectare pot fi achiziționate distinct de lucrările la care se referă, considerăm că ar fi utilă cel puțin introducerea unui text expres în acest sens.

2. În ceea ce privește concursul de soluții, ca modalitate specifică de achiziție a serviciilor de arhitectură și proiectare, Proiectul de Lege ar trebui să includă criteriile sau condiții a căror îndeplinire să impună autorității contractante să organizeze un concurs de soluții.

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
România

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

În cazul în care se consideră că o astfel de prevedere impune un grad de detaliu incompatibil cu reglementarea la nivelul legislației primare, sugerăm ca detalierea criteriilor și a condițiilor în care se impune organizarea unui concurs de soluții să fie prevăzută în normele metodologice care vor fi emise în aplicarea noului act normativ, cu includerea unei mențiuni în acest sens în textul art. 69 alin. (2) din Proiectul de Lege. În acest sens, Ordinul Arhitecților din România își exprimă disponibilitatea în a propune criteriile și condițiile relevante în cadrul procesului de elaborare a normelor metodologice.

3. În opinia noastră, legea ar trebui să oblige autoritatea contractantă să dea preferință achiziției distincte a serviciilor de proiectare, ori de câte ori nu există motive întemeiate care să justifice contrariul, cu includerea unei mențiuni în acest sens în cadrul Capitolului IV Organizarea și desfășurarea procedurii de atribuire și cu detalierea, cel puțin exemplificativă, a criteriilor de justificare a deciziei de achiziție comună prin normele metodologice.

Recomandarea noastră se întemeiază pe de o parte, pe avantajele contractării execuției pe faze detaliate ale proiectului și nu în baza fazei sumare a studiului de fezabilitate și, pe de altă parte, pe faptul că dihotomia proiectant – antreprenor profită autorității contractante beneficiare prin evitarea conflictului de interese și asigurarea unui grad sporit de protecție a intereselor acesteia.

4. În ceea ce privește interdicția de a utiliza prețul cel mai scăzut sau costul cel mai scăzut drept criteriu de atribuire al contractelor care au ca obiect servicii intelectuale, sfera de aplicare a dispozițiilor art. 181 alin. (8) din Proiectul de Lege ar trebui clarificată prin prisma dispozițiilor art. 3 alin. (1) pct. 4 din același proiect de act normativ.

În acest sens, ar fi util ca în textul art. 181 alin. (8) din Proiectul de Lege să se precizeze în mod expres că interdicția utilizării prețului sau costului cel mai scăzut drept criteriu de atribuire se aplică indiferent dacă serviciile intelectuale sunt achiziționate în mod distinct sau ca parte a unui contract de lucrări.

5. Nu în ultimul rând, vă semnalăm o serie de aspecte care se impun a fi reflectate în normele metodologice de aplicare a legii, întrucât, chiar dacă privesc elemente de detaliu, care nu se subsumează neapărat reglementării în legislația primară, constituie motive importante pentru care achizițiile publice în general și procesul de proiectare în special au avut de suferit în trecut, cu grave repercusiuni asupra cheltuirii banului public și calității lucrărilor efectuate. Enumerăm, astfel, fără a fi exhaustivi, următoarele:

- a. Noua legislație ar trebui să impună achiziția serviciilor de proiectare numai împreună cu serviciile de asistență tehnică, garantându-se astfel respectarea exigențelor din proiect în cursul execuției atât prin răspunderea proiectantului, cât și prin cunoașterea efectivă a proiectului.
- b. Legislația secundară trebuie să prevadă criteriile și mecanismele necesare pentru stabilirea termenelor pentru depunerea ofertelor în funcție de complexitatea contractului și de cerințele specifice, astfel încât să se asigure transpunerea efectivă a art. 47 din Directiva privind achizițiile publice dincolo de textul de principiu al art. 149 din Proiectul de Lege. Astfel, s-ar putea crea premisele atât de necesare ofertării unor proiecte complete, la standarde corespunzătoare de calitate și siguranță, cât și participării în procesul de achiziție publică a furnizorilor de servicii de proiectare care respectă codul deontologic al profesiei și nu fac rabat de la exigențele profesionale în favoarea depunerii unor oferte inferioare calitativ sau incomplete în termenele de ofertare atât de des disproporționate față de complexitatea proiectelor.
- Astfel de criterii pentru stabilirea termenelor pentru depunerea ofertelor în funcție de complexitatea contractului se impun a fi discutate cu asociațiile profesionale și validate pe baza unor statistici pentru proiectele anterioare, similare, care să includă și interacțiunea cu entitățile avizatoare.
- c. Stabilirea ponderii maxime pe care prețul o poate avea în cadrul criteriilor de determinare a ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic. În cazul serviciilor de proiectare, ponderea elementului financiar ar trebui limitată la maximum 30%.
- d. Definirea și astfel, limitarea conținutului ofertei tehnice în cazul aplicării procedurilor de licitație prin prevederea unor criterii relevante ce ar urma să fie elaborate în colaborare cu asociațiile profesionale. Conținutul ofertei tehnice ar trebui să fie menținut la un nivel schematic. Este imperios necesar a se elimina confuzia frecventă între oferta tehnică în cadrul licitației deschise și documentația specifică fazelor efective de proiectare, care constituie în sine servicii de proiectare și necesită, în mod injust și împovărător pentru proiectanți, angajarea unor resurse semnificative.
- e. În ceea ce privește experiența similară a ofertanților, normele metodologice trebuie să clarifice problema sensibilă a experienței similare, interpretată în mod frecvent ca experiență identică în cazul unor construcții de dimensiuni și complexitate în premieră în România, afectând astfel libera concurență și blocând accesul operatorilor economici români. Cerința privind demonstrarea experienței similare nu poate fi disproporționată în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează a fi încheiat.
- f. Asigurarea la nivelul **ANRM/ANAP** a personalului tehnic de specialitate necesar pentru: (i) stabilirea termenelor de ofertare în deplină corelare cu complexitatea proiectelor; (ii) definirea corespunzătoare a specificațiilor tehnice; (iii) corelarea între diferitele elemente ale proiectului (parte scrisă,

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
România

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office_oar@gmail.com

parte desenată, deviz) atât din punctul de vedere al cantităților și specificațiilor, dar și al soluțiilor tehnice.

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
România

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office_oar@gmail.com

- g. Cu privire la SEAP:**
- i.** Obligatoritatea de a posta în SEAP întregul proiect, în vederea elaborării corespunzătoare a ofertei în baza acestuia și nu în baza unor clarificări succesive, fără a le exclude însă pe acestea
 - ii.** Obligatoritatea de a include în devizele postate în SEAP a rețetelor explicite pentru fiecare articol, având în vedere, pe de o parte, progresul continuu al materialelor și tehnologiilor și, pe de altă parte, întârzierile cauzate în practică de obținerea rețetelor pe calea clarificărilor. O astfel de cerință este imperativă mai ales în ceea ce privește achizițiile de lucrări de restaurare a clădirilor monument istoric. Cu privire la acestea din urmă, se impune elaborarea unor norme distincte în cadrul metodologiei, corelate și cu legislația specială a protecției monumentelor istorice, care să țină seama de elementele specifice (e.g. descoperiri de situații ascunse).
 - iii.** Implementarea unei soluții viabile pentru descărcarea fișierelor din SEAP, întrucât timpul efectiv necesar în acest scop discriminează și nu asigură un tratament egal pentru IMM-uri, prin prisma personalului suplimentar necesar a fi angajat numai în acest scop.

Considerăm că identificarea unor soluții care să asigure prevalența criteriilor calitative în ceea ce privește serviciile de proiectare, precum și eliminarea anomaliilor manifestate de-a lungul timpului în cursul procesului de achiziție publică și de execuție ulterioară a lucrărilor astfel cum au fost identificate punctual mai sus, ar servi nu numai asociațiilor profesionale și prestatorilor de servicii, ci sunt de un real și acut interes public. De asemenea, opinăm că atât problemele, cât și, mai ales, soluțiile vor putea fi identificate în mod corect numai în cadrul unui efort concertat al ANRMAP și al asociațiilor profesionale de a coopera la elaborarea normelor juridice în materie.

În acest sens, va asigurăm de întreaga noastră disponibilitate pentru participarea la întânririle de consultări cu asociațiile profesionale pentru finalizarea Proiectului de Lege, precum și la procesul de consultare și elaborare al normelor metodologice de aplicare a legii.

Cu deosebită considerație,

Președinte

Arh. Șerban Cișnăș

